

GR pre vzdelávanie
a kultúru

Európsky
kvalifikačný
rámec

Európsky kvalifikačný rámec pre celoživotné vzdelávanie (EKR)

Vzdelávanie
a odborná
príprava

Europe Direct je služba, ktorá vám pomôže nájsť odpovede na vaše otázky o Európskej únii

**Bezplatné telefónne číslo*:
00 800 6 7 8 9 10 11**

* Niektorí prevádzkovatelia mobilných sietí neumožňujú prístup k číslam 00800 alebo tieto hovory spoplatňujú.

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete. Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Úrad pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločenstiev, 2009.

ISBN 978-92-79-08489-8
doi 10.2766/28316

© Európske spoločenstvá, 2009.
Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora.

Printed in Belgium

VYTLAČENÉ NA BIELOM BEZCHLÓROVOM PAPIERI

EURÓPSKY KVALIFIKAČNÝ RÁMEC PRE CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE (EKR)

EURÓPSKA KOMISIA
Vzdelávanie a kultúra

Celoživotné vzdelávanie: Politika vzdelávania a odbornej prípravy
Kordinácia politiky celoživotného vzdelávania

Európsky kvalifikačný rámec pre celoživotné vzdelávanie (EKR)

EKR je spoločný európsky referenčný systém, ktorý spája národné kvalifikačné systémy rôznych krajín, pričom funguje ako akási prekladová pomôcka napomáhajúca, aby boli kvalifikácie prehľadnejšie a zrozumiteľnejšie naprieč rôznymi krajinami a systémami v Európe. Má dva hlavné ciele: podporovať mobilitu občanov medzi krajinami a uľahčovať ich celoživotné vzdelávanie.

Odporúčanie formálne vstúpilo do platnosti v apríli 2008. Odkazovanie národných kvalifikačných úrovní na EKR by malo byť ukončené do roku 2010 a uvádzanie odkazov na úroveň EKR vo všetkých nových osvedčeniach by malo byť ukončené do roku 2012.

EKR prepojí národné kvalifikačné systémy a rámce jednotlivých krajín do spoločného európskeho referenčného systému – jeho ôsmich referenčných úrovní. Tieto úrovne zastrešujú celú škálu kvalifikácií, od základných (úroveň 1, napr. školské vysvedčenia) až po vyššie úrovne (úroveň 8, napr. doktoráty). Ako nástroj podpory celoživotného vzdelávania EKR obsahuje všetky úrovne kvalifikácií v rámci všeobecného vzdelávania, ako aj odborné vzdelávanie, napr. vysokoškolské vzdelávanie

a odborná príprava. Okrem toho sa rámec venuje kvalifikáciám získaným v rámci základného a ďalšieho vzdelávania a odbornej prípravy.

Osem referenčných úrovní je popísaných z hľadiska vzdelávacích výstupov. EKR uznáva, že európske vzdelávacie systémy a systémy odbornej prípravy sú také odlišné, že je nutný posun k vzdelávacím výstupom za účelom porovnávania a nožnej spolupráce medzi krajinami a inštitúciami.

V EKR sú vzdelávacie výstupy definované ako stanovenie, čo učiáci sa vie, chápe a je schopný urobiť pri ukončení procesu vzdelávania. EKR preto kladie dôraz skôr na vzdelávacie výstupy, ako by sa zameriaval na vstupy, napr. na dĺžku štúdia. Vzdelávacie výstupy sú špecifikované v troch kategóriách – ako vedomosti, zručnosti a kompetencie. Toto signalizuje, že kvalifikácie v rôznych kombináciách zastrešujú široký rozsah vzdelávacích výstupov vrátane teoretických vedomostí, praktických a technických zručností a sociálnych kompetencií, v rámci ktorých bude zásadná schopnosť spolupracovať s ostatnými.

Dôvod vzniku vývoja EKR – odkiaľ EKR pochádza?

Vývoj Európskeho kvalifikačného rámca sa začal v roku 2004 ako odpoveď na požiadavky členských štátov, sociálnych partnerov a ostatných partnerov na spoločný referenčný rámec za účelom zvýšenia transparentnosti kvalifikácií.

Komisia s podporou Skupiny odborníkov EKR vytvorili plán navrhujúci 8-úrovňový rámec založený na vzdelávacích výstupoch, ktorý mal za cieľ zvýšiť transparentnosť a mobilitu kvalifikácií a podporovať celoživotné vzdelávanie. Komisia zverejnila tieto údaje za účelom odborných diskusií po celej Európe počas druhej polovice roku 2005.

Vo výsledkoch týchto odborných diskusií sa preukázala široká podpora európskych partnerov pre návrh Komisie, vyžiadali si však aj množstvo objasnení a zjednodušení. Komisia zareagovala a návrh upravila, pričom vychádzala z údajov odborníkov zo všetkých 32 zaangażovaných krajín, ako aj od európskych sociálnych partnerov. Revidovaný text bol Komisiou následne prijatý ako návrh dňa 6. septembra 2006. Európsky parlament a Rada Európy návrh v priebehu roku 2007 úspešne prerokovali, čo viedlo k formálnemu prijatiu EKR vo februári 2008.

Aké výhody EKR ponúka pre Európu?

Odporúčanie stanoví spoločný európsky referenčný rámec, ktorý navzájom prepojí rôznorodé národné kvalifikačné rámce a zjednoduší tak komunikáciu medzi nimi. Vytvorí sa tak sieť nezávislých, no prepojených a navzájom zrozumiteľných kvalifikačných systémov.

Pomocou vzdelávacích výstupov ako spoločného referenčného bodu rámec zjednoduší porovnávanie a prenos kvalifikácií medzi krajinami, systémami a inštitúciami, a preto bude významný pre širokú škálu užívateľov na európskej i národnej úrovni.

Väčšina európskych krajín sa rozhodla rozvinúť Národné kvalifikačné rámce s ohľadom na EKR. Tento rozvoj je dôležitý na zabezpečenie toho, že proces spolupráce na európskej úrovni bude správne zakotvený na národnej úrovni. Rýchly rozvoj NKR od roku 2004 dokazuje potrebu zvýšenia transparentnosti a porovnateľnosti kvalifikácií na všetkých úrovniach a ukazuje, že základné princípy EKR sú vo vysokej miere spoločné.

Tento blízky vzťah medzi kvalifikačnými systémami krajín bude mať mnoho príjemcov:

- EKR bude podporovať väčšiu mobilitu učiacich sa a pracujúcich. Učiacim sa zjednoduší popisovanie ich úrovne kompetencií zamestnávateľom v ostatných krajinách. To pomôže zamestnávateľom interpretovať kvalifikácie záujemcov a podporovať mobilitu na trhu práce v Európe. Na praktickej úrovni by od roku 2012 všetky nové kvalifikácie mali obsahovať odkaz na príslušnú úroveň EKR. EKR tak doplní a posilní existujúce nástroje európskej mobility, ako sú Europass, Erasmus a ECTS.

- EKR by mal poskytnúť výhody jednotlivcom prostredníctvom zlepšenia prístupu k celoživotnému vzdelávaniu a účasti na ňom. Stanovením spoločného referenčného bodu bude EKR naznačovať, ako možno kombinovať vzdelávacie výstupy z rôznych prostredí, napr. z formálneho štúdia alebo práce, a z rôznych krajín, a môže tak prispieť k zníženiu bariér medzi poskytovateľmi vzdelávania a odbornej výchovy, napr. medzi vysokoškolským vzdelávaním a odborným vzdelávaním a prípravou, ktorí môžu pracovať vo vzájomnej izolácii. Podporí sa tak postup, aby učitelia sa nemuseli napríklad opakovane absolvovať výuku.
- EKR môže podporovať jednotlivcov s rozsiahlymi skúsenosťami z práce alebo iných polí pôsobnosti uľahčením uznávania neformálneho a informálneho učenia. Zameranie na vzdelávacie výstupy zjednoduší stanovenie, či vzdelávacie výstupy získané v týchto prostrediach sú obsahom a relevantnosťou ekvivalentné formálnym kvalifikáciám
- EKR bude podporovať individuálnych užívateľov aj poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy zvyšovaním transparentnosti kvalifikácií uznaných mimo národných systémov, napr. prostredníctvom sektorových a multinárodných spoločností. Prijatie spoločného referenčného rámca založeného na výsledkoch vzdelávania uľahčí porovnávanie a (potenciálne) prepojenie tradičných kvalifikácií uznaných národnými orgánmi a kvalifikácií uznaných ostatnými partnermi. EKR tak pomôže sektorom a jednotlivcom profitovať z tejto rastúcej internacionalizácie kvalifikácií.

EKR je ambiciózný nástroj s ďalekosiahlym dosahom, ktorý má vplyv na vzdelávacie systémy a systémy odborného vzdelávania, trh práce, priemysel a obchod i občanov. Viac informácií nájdete na stránke: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_sk.html

Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady 2008/C 111/01/ES

z 23. apríla 2008

o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie (Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 149 ods. 4 a článok 150 ods. 4,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy³,

---

¹ Ú. v. EÚ C 175, 27.7.2007, s. 74.

² Ú. v. EÚ C 146, 30.6.2007, s. 77.

³ Stanovisko Európskeho parlamentu z 24. októbra 2007 (zatiaľ neuvyverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 14. februára 2008.

keďže:

- (1) Rozvoj a uznávanie vedomostí, zručností a kompetencií občanov sú kľúčové pre individuálny rast, konkurencieschopnosť, zamestnanosť a sociálnu súdržnosť v Spoločenstve. Takýto rozvoj a uznávanie by mali pracujúcim a študujúcim uľahčiť nadnárodnú mobilitu a mali by prispieť k splneniu požiadaviek dopytu a ponuky na európskom trhu práce. Prístup k celoživotnému vzdelávaniu a účasť na ňom pre všetkých vrátane znevýhodnených osôb a využívanie kvalifikácií by sa preto na národnej úrovni a na úrovni Spoločenstva mali podporovať a zlepšovať.
- (2) Na zasadnutí Európskej rady v Lisabone v roku 2000 sa dospelo k záveru, že zvýšená transparentnosť kvalifikácií by mala byť jednou z hlavných zložiek potrebných na to, aby sa systémy vzdelávania a odbornej prípravy v Spoločenstve prispôbili požiadavkám spoločnosti založenej na vedomostiach. Okrem toho na zasadnutí Európskej rady v Barcelone v roku 2002 sa požadovala užšia spolupráca v sektore vysokých škôl a zlepšenie transparentnosti a metód uznávania v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.
- (3) Uznesením Rady z 27. júna 2002 o celoživotnom vzdelávaní⁴ bola Komisia vyzvaná, aby v úzkej spolupráci s Radou a členskými štátmi vyvinula rámec na uznávanie kvalifikácií v oblasti vzdelávania, ako aj odbornej prípravy, postupujúc na základe výsledkov bolonského procesu a podporujúc podobné činnosti v oblasti odbornej prípravy.
- (4) Spoločné správy Rady a Komisie o vykonávaní pracovného programu „Vzdelávanie a odborná príprava 2010“, prijaté v rokoch 2004 a 2006, podčiarkli potrebu rozvoja európskeho kvalifikačného rámca.
- (5) V kontexte kodanského procesu závery Rady a zástupcov vlád členských štátov v rámci Rady z 15. novembra 2004 o budúcich prioritách posilnenej európskej spolupráce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy dali prednosť rozvoju otvoreného a flexibilného európskeho kvalifikačného rámca, založeného na transparentnosti a vzájomnej dôvere, ktorý by mal byť spoločným referenčným bodom pokrývajúcim tak vzdelávanie, ako aj odbornú prípravu.
- (6) V súlade so závermi Rady o spoločných európskych zásadách v oblasti zabezpečovania a uznávania neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa z 28. mája 2004 by sa mala podporovať validácia výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa.
- (7) Na zasadnutiach Európskej rady v Bruseli v marci 2005 a v marci 2006 sa podčiarkla dôležitosť prijatia európskeho kvalifikačného rámca.
- (8) Toto odporúčanie berie do úvahy rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES z 15. decembra 2004 o jednotnom rámci Spoločenstva pre transparentnosť kvalifikácií a schopností (Europass)⁵ a odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady 2006/962/ES z 18. decembra 2006 o kľúčových zručnostiach pre celoživotné vzdelávanie⁶.
- (9) Toto odporúčanie je v súlade s rámcom pre európsky priestor vysokoškolského vzdelávania a deskriptormi jednotlivých cyklov odsúhlasených na stretnutí ministrov zodpovedných za vysokoškolské vzdelávanie v 45 európskych krajinách, ktoré sa konalo 19. a 20. mája 2005 v Bergene v rámci bolonského procesu.
- (10) Závery Rady o zabezpečení kvality odborného vzdelávania a prípravy z 23. a 24. mája 2004, odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady 2006/143/ES z 15. februára 2006 o ďalšej európskej spolupráci v oblasti zabezpečovania kvality vyššieho vzdelávania⁷ a štandardy a usmernenia na zaistenie kvality v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania, odsúhlasené ministrami zodpovednými za vysokoškolské vzdelávanie na ich zasadnutí

4 Ú. v. ES C 163, 9.7.2002, s. 1.

5 Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 6.

6 Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006, s. 10.

7 Ú. v. EÚ L 64, 4.3.2006, s. 60.

v Bergene obsahujú spoločné zásady pre zabezpečenie kvality, ktoré by mali podporiť vykonávanie európskeho kvalifikačného rámca.

- (11) Toto odporúčanie sa uplatňuje bez toho, aby bola dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií⁸, ktorou sa udeľujú práva a povinnosti príslušnému vnútroštátnemu orgánu i migrantovi. Odkaz na úrovne kvalifikácií európskeho kvalifikačného rámca by nemal ovplyvniť prístup na trh práce v prípadoch, kedy boli odborné kvalifikácie uznané v súlade so smernicou 2005/36/ES.
- (12) Cieľom tohto odporúčania je vytvoriť spoločný referenčný rámec, ktorý by mal slúžiť ako výkladový prostriedok medzi rôznymi kvalifikačnými systémami a ich úrovňami, či už pre všeobecné a vysokoškolské vzdelávanie alebo pre odborné vzdelávanie a prípravu. Týmto sa zvýši transparentnosť, porovnateľnosť a prenosnosť kvalifikácií občanov vydaných v súlade s praxou v rôznych členských štátoch. Každá kvalifikačná úroveň by mala byť v zásade dosiahnuteľná prostredníctvom rôznych vzdelávacích ciest a kariérneho rastu. Európsky kvalifikačný rámec by mal navyše umožniť medzinárodným sektorovým organizáciám, aby svoje kvalifikačné systémy uviedli do súvislosti so spoločným európskym referenčným bodom, a ukázať tým vzájomné postavenie medzinárodných sektorových kvalifikácií a národných kvalifikačných systémov. Toto odporúčanie preto prispieva k širším cieľom podpory celoživotného vzdelávania a zvýšenia schopnosti zamestnať sa, mobility a sociálnej integrácie pracujúcich a študujúcich. Transparentné zásady zabezpečenia kvality a výmena informácií podporia jeho vykonávanie tým, že prispievajú k budovaniu vzájomnej dôvery.
- (13) Toto odporúčanie by malo prispieť k modernizácii systémov vzdelávania a odbornej prípravy, k prepojeniu medzi vzdelávaním, odbornou prípravou a zamestnanosťou, k premosteniu medzi formálnym vzdelávaním, neformálnym vzdelávaním a informálnym učením sa a malo by tiež viesť k validácii výsledkov vzdelávania získaných v praxi.
- (14) Toto odporúčanie nenahrádza ani nevymedzuje národné kvalifikačné systémy a/alebo kvalifikácie. Európsky kvalifikačný rámec neopisuje špecifické kvalifikácie alebo kompetencie jednotlivca a ku konkrétnej kvalifikácii by sa mal uviesť odkaz na príslušnú úroveň európskeho kvalifikačného rámca prostredníctvom príslušných národných kvalifikačných systémov.
- (15) Vzhľadom na jeho nezáväzný charakter je toto odporúčanie v súlade so zásadou subsidiarity prostredníctvom podporovania a dopĺňania činností členských štátov uľahčenia ďalšej spolupráce medzi nimi s cieľom zvýšiť transparentnosť a podporovať mobilitu a celoživotné vzdelávanie. Malo by sa vykonať v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou.
- (16) Keďže cieľ tohto odporúčania, a to vytvorenie spoločného referenčného rámca, ktorý slúži ako výkladový prostriedok medzi rôznymi kvalifikačnými systémami a ich úrovňami, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto odporúčanie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa,

⁸ Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 22. Smernica zmenená a doplnená smernicou Rady 2006/100/ES (Ú. v. EÚ L 363, 20.12.2006, s. 141).

TÝMTO ODPORÚČAJÚ, ABY ČLENSKÉ ŠTÁTY:

1. používali európsky kvalifikačný rámec ako referenčný nástroj na porovnávanie kvalifikačných úrovní rôznych kvalifikačných systémov a podporovali celoživotné vzdelávanie a rovnosť príležitostí v spoločnosti založenej na vedomostiach, ako aj prehĺbovanie integrácie európskeho pracovného trhu, a rešpektovali pritom bohatú rozmanitosť národných vzdelávacích systémov;
2. do roku 2010 uviedli svoje národné kvalifikačné systémy do súladu s európskym kvalifikačným rámcom, najmä transparentným porovnaním svojich kvalifikačných úrovní s úrovňami uvedenými v prílohe II a rozvinutím národných kvalifikačných rámcov, tam kde to je vhodné v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi;
3. v prípade potreby prijali opatrenia, aby do roku 2012 všetky nové osvedčenia o kvalifikácii, diplomy a dokumenty Europass vydané príslušnými orgánmi obsahovali prostredníctvom národných kvalifikačných systémov jasný odkaz na príslušnú úroveň európskeho kvalifikačného rámca;
4. pri definovaní a opisovaní kvalifikácií používali prístup založený na výsledkoch vzdelávania a podporovali validáciu platnosti neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa v súlade so spoločnými európskymi zásadami dohodnutými v záveroch Rady z 28. mája 2004 a venovali pritom osobitnú pozornosť tým občanom, u ktorých je najvyššia pravdepodobnosť nezamestnanosti alebo neistých foriem zamestnania, a ktorým môže tento prístup pomôcť zvýšiť účasť na celoživotnom vzdelávaní a prístup na pracovný trh;
5. podporovali a uplatňovali zásady zabezpečenia kvality vo vzdelávaní a odbornej príprave, stanovené v prílohe III, pri porovnávaní kvalifikácií vysokoškolského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy v rámci národných kvalifikačných systémov s európskym kvalifikačným rámcom;
6. určili národné koordinačné miesta, prepojené na konkrétne štruktúry a požiadavky členských štátov, na podporu, a v súvislosti s inými relevantnými vnútroštátnymi orgánmi, na usmerňovanie vzťahu medzi národnými kvalifikačnými systémami a európskym kvalifikačným rámcom, s cieľom podporiť kvalitu a transparentnosť uvedeného vzťahu.

K úlohám týchto národných koordinačných miest by malo patriť:

- a) porovnávanie kvalifikačných úrovní v rámci národných kvalifikačných systémov s úrovňami európskeho kvalifikačného rámca uvedenými v prílohe II;
- b) zabezpečovanie toho, aby bola metodika používaná na porovnávanie národných kvalifikačných úrovní s európskym kvalifikačným rámcom transparentná s cieľom na jednej strane uľahčiť porovnávanie medzi nimi a na strane druhej zaručiť uverejnenie vyplývajúcich rozhodnutí;
- c) poskytovanie prístupu k informáciám a usmernenia zúčastneným stranám o tom, do akej miery sú národné kvalifikácie porovnateľné s európskym kvalifikačným rámcom prostredníctvom národných kvalifikačných systémov;
- d) podporovanie účasti všetkých príslušných zúčastnených strán vrátane, podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov a postupov, inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy, sociálnych partnerov, sektorov a odborníkov v oblasti porovnávanie a používania kvalifikácií na európskej úrovni.

SCHVAĽUJÚ ZÁMER KOMISIE:

1. podporovať členské štáty pri vykonávaní uvedených úloh a medzinárodné sektorové organizácie pri používaní referenčných úrovní a zásad európskeho kvalifikačného rámca ako je stanovené v tomto odporúčaní, najmä uľahčením spolupráce, výmeny osvedčených postupov a testovania, prostredníctvom, okrem iného, využitia dobrovoľnej vzájomnej kontroly a pilotných projektov v rámci programov Spoločenstva, usporadúvaním informačných a konzultačných akcií s výbormi pre sociálny dialóg a prípravou podporného a usmerňovacieho materiálu;
2. zriadiť do 23. apríla 2009 poradnú skupinu pre európsky kvalifikačný rámec, ktorú tvoria zástupcovia členských štátov a ktorá prípadne zahŕňa európskych sociálnych partnerov a iných zúčastnených strán, zodpovednú za zabezpečovanie celkovej súdržnosti a podpory transparentnosti procesu porovnávania kvalifikačných systémov s európskym kvalifikačným rámcom;
3. v spolupráci s členskými štátmi a na základe konzultácií s dotknutými zúčastnenými stranami posúdiť a zhodnotiť opatrenia prijaté ako reakciu na toto odporúčanie vrátane pôsobnosti a dĺžky poradnej skupiny a do 23. apríla 2013 predložiť správu Európskemu parlamentu a Rade o získaných skúsenostiach a dôsledkoch pre budúcnosť vrátane, ak je to potrebné, prípadného preskúmania a revízie tohto odporúčania;
4. podporovať úzke prepojenie medzi európskym kvalifikačným rámcom a existujúcimi alebo budúcimi európskymi systémami prenosu a akumulácie kreditov vo vysokoškolskom vzdelávaní, odbornom vzdelávaní a príprave s cieľom zlepšiť mobilitu občanov a uľahčiť uznávanie výsledkov vzdelávania.

V Štrasburgu 23. apríla 2008

Za Európsky parlament
predseda
HANS-GERT PÖTTERING

Za Radu
predseda
JANEZ LENARČIČ

PRÍLOHA I

Vymedzenia pojmov

Na účely tohto odporúčania sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „kvalifikácia“ je formálny výsledok procesu hodnotenia a validácie, ktorý sa získa, keď príslušný orgán určí, že jednotlivec dosiahol výsledky vzdelávania zodpovedajúce daným štandardom;
- b) „národný kvalifikačný systém“ sú všetky aspekty činnosti členských štátov týkajúce sa uznávania vzdelávacích a iných mechanizmov, ktoré spájajú vzdelávanie a odbornú prípravu s trhom práce a občianskou spoločnosťou. Toto zahŕňa rozvoj a vykonávanie inštitucionálnych dojednaní a postupov týkajúcich sa zabezpečovania kvality, hodnotenia a priznávania kvalifikácií. Národný kvalifikačný systém môže pozostávať z viacerých podsystemov a môže zahŕňať národný kvalifikačný rámec;
- c) „národný kvalifikačný rámec“ je nástroj na klasifikáciu kvalifikácií podľa súboru kritérií pre dosiahnuté špecifikované stupne vzdelania, ktorého cieľom je zahrnúť a koordinovať národné kvalifikačné podsystemy a zlepšiť transparentnosť, prístup, rozvoj a kvalitu kvalifikácií vo vzťahu k trhu práce a občianskej spoločnosti;
- d) „sektor“ je zoskupenie odborných činností na základe ich hlavnej hospodárskej funkcie, výroby, služby alebo technológie;
- e) „medzinárodná sektorová organizácia“ je združenie národných organizácií, ktoré zahŕňa napríklad zamestnávateľov a odborné orgány, ktoré zastupujú záujmy národných sektorov;
- f) „výsledky vzdelávania“ vyjadrujú to, čo učitelia sa vie, chápe a je schopný urobiť pri ukončení procesu vzdelávania, ktoré sú definované z hľadiska vedomostí, zručností a kompetencií;
- g) „vedomosť“ je výsledok osvojenia si informácií prostredníctvom učenia. Vedomosti sú súborom faktov, zásad, teórií a postupov, ktoré sa vzťahujú na oblasť práce a štúdiá. V kontexte európskeho kvalifikačného rámca sa vedomosti opisujú ako teoretické a/alebo faktické;
- h) „zručnosť“ je spôsobilosť uplatňovať vedomosti a využívať know-how na splnenie úloh a riešenie problémov. V kontexte európskeho kvalifikačného rámca sú zručnosti opísané ako kognitívne (vrátane využívania logického, intuitívneho a kreatívneho myslenia) alebo praktické (vyžadujúce manuálnu zručnosť a používanie metód, materiálov, prostriedkov a nástrojov);
- i) „kompetencia“ je preukázaná spôsobilosť použiť vedomosti, zručnosti a osobné, sociálne a/alebo metodologické schopnosti v pracovných alebo študijných situáciách a v odbornom a osobnom rozvoji. V kontexte európskeho kvalifikačného rámca je kompetencia opísaná vo vzťahu k zodpovednosti a samostatnosti.

PRÍLOHA II

Deskriptory definujúce úrovne v európskom kvalifikačnom rámci (EKR)

Všetkých 8 úrovní je definovaných súborom deskriptorov, ktoré označujú výsledky vzdelávania zodpovedajúce kvalifikáciám na danej úrovni v akomkoľvek kvalifikačnom systéme.

		Vedomosti
		V kontexte EKR sú vedomosti opísané ako teoretické a/alebo faktické.
Úroveň 1	Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 1 sú	<ul style="list-style-type: none"> základné všeobecné vedomosti
Úroveň 2	Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 2 sú	<ul style="list-style-type: none"> základné faktické vedomosti v oblasti práce alebo štúdia
Úroveň 3	Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 3 sú	<ul style="list-style-type: none"> vedomosti faktov, zásad, procesov a všeobecných pojmov v oblasti práce alebo štúdia
Úroveň 4	Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 4 sú	<ul style="list-style-type: none"> faktické a teoretické vedomosti v širokých súvislostiach v oblasti práce alebo štúdia
Úroveň 5*	Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 5 sú	<ul style="list-style-type: none"> rozsiahle, špecializované, faktické a teoretické vedomosti v oblasti práce alebo štúdia a uvedomovanie si hraníc týchto vedomostí
Úroveň 6**	Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 6 sú	<ul style="list-style-type: none"> rozšírené vedomosti v oblasti práce alebo štúdia vrátane kritického chápania teórií a zásad
Úroveň 7***	Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 7 sú	<ul style="list-style-type: none"> vysokošpecializované vedomosti, z ktorých sú niektoré vedomosti poprednými v oblasti práce alebo štúdia a sú základom originálneho myslenia a/alebo výskumu; zásadné uvedomenie si vedomostí v danej oblasti a na rozhraní medzi jednotlivými oblasťami
Úroveň 8****	Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 8 sú	<ul style="list-style-type: none"> vedomosti na najvyššej úrovni v oblasti práce alebo štúdia a na rozhraní medzi oblasťami

Zručnosti	Kompetencie
V kontexte EKR sú zručnosti opísané ako kognitívne (zahŕňajú využitie logického, intuitívneho a kreatívneho myslenia) a praktické (vyžadujúce manuálnu zručnosť a použitie metód, materiálov, prostriedkov a nástrojov).	V kontexte EKR sú kompetencie opísané vo vzťahu k zodpovednosti a samostatnosti.
<ul style="list-style-type: none"> základné zručnosti požadované na vykonávanie jednoduchých úloh 	<ul style="list-style-type: none"> pracovať alebo študovať pod priamym dohľadom podľa usporiadaného obsahu
<ul style="list-style-type: none"> základné kognitívne a praktické zručnosti požadované na používanie príslušných informácií s cieľom vykonávať úlohy a riešiť rutinné problémy za použitia jednoduchých pravidiel a nástrojov 	<ul style="list-style-type: none"> pracovať alebo študovať pod dohľadom s určitým stupňom samostatnosti
<ul style="list-style-type: none"> rozsah kognitívnych a praktických zručností požadovaných na splnenie úloh a riešenie problémov na základe vybraných a aplikovaných základných metód, nástrojov, materiálov a informácií 	<ul style="list-style-type: none"> prijímať zodpovednosť za vykonávanie úloh v práci alebo v rámci štúdia; pri riešení problémov prispôbiť svoje správanie okolnostiam
<ul style="list-style-type: none"> rozsah kognitívnych a praktických zručností požadovaných na riešenie špecifických problémov v oblasti práce alebo štúdia 	<ul style="list-style-type: none"> riadiť samého seba podľa usmernení v kontexte práce alebo štúdia, ktoré sú zvyčajne predvídateľné, ale môžu sa meniť; kontrolovať bežnú prácu iných a niesť zodpovednosť za hodnotenie a zlepšovanie pracovných a študijných činností
<ul style="list-style-type: none"> rozsiahla škála kognitívnych a praktických zručností požadovaných na rozvíjanie kreatívnych riešení abstraktných problémov 	<ul style="list-style-type: none"> vykonávať riadenie a dozor v kontexte pracovných alebo študijných činností, pri ktorých sa nedajú predvídať zmeny; hodnotiť a rozvíjať svoju vlastnú výkonnosť a výkonnosť iných
<ul style="list-style-type: none"> rozšírené zručnosti preukazujúce dokonalosť a zmysel pre inováciu, požadované na riešenie komplexných a nepredvídateľných problémov v špecializovanej oblasti práce alebo štúdia 	<ul style="list-style-type: none"> riadiť komplexné technické alebo odborné činnosti alebo projekty, niesť zodpovednosť za rozhodovanie v nepredvídateľnom kontexte práce alebo štúdia; nieť zodpovednosť za riadenie odborného rozvoja jednotlivcov a skupín
<ul style="list-style-type: none"> špecializované zručnosti požadované pri riešení problémov výskumu a/alebo inovácií s cieľom rozvíjať nové vedomosti a postupy a integrovať vedomosti z rôznych oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> riadiť a transformovať kontext práce alebo štúdia, ktoré sú komplexné, nepredvídateľné a vyžadujú si nové strategické prístupy nieť zodpovednosť za prispievanie k odborným poznatkom a postupom a/alebo za hodnotenie strategickú výkonnosť tímov
<ul style="list-style-type: none"> najrozšírenejšie a mimoriadne špecializované zručnosti a techniky vrátane syntézy a hodnotenia, požadované na riešenie zásadných problémov výskumu a/alebo inovácií a na rozšírenie a opätovné definovanie existujúcich vedomostí alebo odborných postupov 	<ul style="list-style-type: none"> prejaviť silnú autoritu, inováciu, samostatnosť, vedeckú a odbornú integritu a trvalý záväzok rozvíjať nové myšlienky alebo postupy na najvyššej úrovni kontextu práce alebo štúdia vrátane výskumu.

Súlrad s kvalifikačným rámcom v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania

Kvalifikačný rámec v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania poskytuje deskripty pre jednotlivé cykly. Každý deskriptor cyklu poskytuje spoločné vyjadrenie charakteristických očakávaní výsledkov a schopností spojených s kvalifikáciami, ktoré predstavujú koniec daného cyklu.

- * Deskriptor pre prvý cyklus vysokoškolského vzdelávania (v rámci prvého cyklu alebo spojený s prvým cyklom), ktorý bol vytvorený na základe spoločnej iniciatívy pre kvalitu v rámci bolonského procesu zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 5 EKR.
- ** Deskriptor pre prvý cyklus kvalifikačného rámca v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania, dohodnutý na stretnutí ministrov zodpovedných za vysokoškolské vzdelanie, ktoré sa konalo v rámci bolonského procesu v máji 2005 v Bergene, zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 6 EKR.
- *** Deskriptor pre druhý cyklus kvalifikačného rámca v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania, dohodnutý na stretnutí ministrov zodpovedných za vysokoškolské vzdelanie, ktoré sa konalo v rámci bolonského procesu v máji 2005 v Bergene, zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 7 EKR.
- **** Deskriptor pre tretí cyklus kvalifikačného rámca v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania, dohodnutý na stretnutí ministrov zodpovedných za vysokoškolské vzdelanie, ktoré sa konalo v rámci bolonského procesu v máji 2005 v Bergene, zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 8 EKR.

Spoločné zásady zabezpečovania kvality vo vysokoškolskom vzdelávaní a odbornom vzdelávaní a príprave v kontexte európskeho kvalifikačného rámca

Pri vykonávaní európskeho kvalifikačného rámca by sa zabezpečovanie kvality, ktoré je potrebné na zaručenie zodpovednosti a zlepšenie vysokoškolského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy, malo vykonávať v súlade s týmito zásadami:

- Politiky a postupy zabezpečovania kvality by mali podopierať všetky úrovne európskeho kvalifikačného rámca.
- Zabezpečovanie kvality by malo byť neoddeliteľnou súčasťou vnútorného riadenia inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy.
- Zabezpečovanie kvality by malo zahŕňať pravidelné hodnotenie inštitúcií, ich programov alebo systémov zabezpečovania kvality externými monitorovacími orgánmi alebo agentúrami.
- Externé monitorovacie orgány alebo agentúry vykonávajúce zabezpečovanie kvality by sa mali pravidelne kontrolovať.
- Zabezpečovanie kvality by malo zahŕňať rozmer kontextov, vstupov, procesov a výstupov, kladúc dôraz na výstupy a výsledky vzdelávania.
- Systémy zabezpečovania kvality by mali zahŕňať tieto prvky:
  - jasné a merateľné ciele a štandardy;
  - usmernenia pre vykonávanie vrátane zapojenia zúčastnených strán;
  - vhodné zdroje;
  - konzistentné metódy hodnotenia spájajúce samohodnotenie a externé preskúmanie;
  - mechanizmy spätnej väzby a postupy na zlepšenie;
  - všeobecne dostupné výsledky hodnotenia.
- Iniciatívy zabezpečovania kvality na medzinárodnej, národnej a regionálnej úrovni by sa mali koordinovať s cieľom zabezpečiť prehľad, koherenciu, synergiu a rozsiahlu analýzu systému.
- Zabezpečovanie kvality by malo byť procesom založeným na spolupráci medzi úrovňami a systémami vzdelávania a odbornej prípravy za účasti všetkých príslušných zúčastnených strán v členských štátoch a v celom Spoločenstve.
- Usmernenia na zabezpečovanie kvality na úrovni Spoločenstva môžu obsahovať referenčné body pre hodnotenie a vzájomnú výmenu skúseností (peer-learning).

Európska komisia

Európsky kvalifikačný rámec pre celoživotné vzdelávanie (EKR)

Luxemburg: Úrad pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločností.

2009 — 15 s. — 21 X 29,7 cm

ISBN 978-92-79-08489-8

doi 10.2766/28316

Ako je možné získať publikácie EÚ?

Publikácie na predaj:

- prostredníctvom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- u vášho kníhkupca s uvedením názvu, vydavateľstva a/alebo čísla ISBN;
- priamo prostredníctvom jedného z našich obchodných zástupcov. Kontaktné údaje na týchto obchodných zástupcov je možné získať na webovej stránke <http://bookshop.europa.eu> alebo zaslaním faxu na +352 2929-42758.

Bezplatné publikácie:

- prostredníctvom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- na zastúpeniach alebo delegáciách Európskej komisie. Kontaktné údaje na tieto zastúpenia alebo delegácie EK je možné získať na webovej stránke <http://ec.europa.eu/> alebo zaslaním faxu na +352 2929-42758.

Úrad pre publikácie

ISBN 978-92-79-08489-8

9 789279 084898